

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Okrajni zastop Št.-Lenarski.

Dobro so se držali volilci v Št.-Lenarskem okraju pri zadnjih volitvah, hvala jim! Da je večina prebivalcev v tem okraju dobra, slovenska, to je znano, lahko pa se je čudil zato človek, da je bil okr. zastop doslej vedno v rokah peščice nemškutarjev. Ljudstvo je to čutilo ali ni si moglo pomagati.

Možje, ki so skovali postavo za okr. zastope, bili so liberalci in veliki Nemci, za to pa so si jo tako obdelali, da se le njim prileže. Okrajni zastop se voli po treh skupinah. One obstojé iz velicega posestva, iz mestnih in trških ali tudi obrtnih krogov in pa iz kmečkih volilcev.

Skoro nikjer ni bilo zato liberalcem težko priti pri teh volitvah do večine. Da ste le dve skupini volili v njih zmislu, pa so oni že tudi imeli večino v zastopu in z njo ves okrajni odbor. Tako je bilo doslej tudi v zastopu Št.-Lenarskem. Letos pa so prvi vel. posestniki stopili na lastne noge ter so izvolili same vrle in vestne može v zastop. Trga Št.-Lenart in Sv. Trojica sta pač ostala pri svojih starih možéh, za to pa so potem kmečki volilci, kakor že včasih poprej, stopili na stran vel. posestnikov ter so si istotako izbrali narodne može v zastop.

Narodni može imajo torej v celem zastopu dve tretjini za-se, v njih rokah je pa s tem tudi večina v okrajnem odboru. Njim gre tedaj sedaj vse na to, da dobijo v resnici okr. odbor v svoje roke. V nekaterih dneh se bode ta volitev izvršila. Z njo bode pa se tudi odločilo, kdo naj bode v zastopu gospod, poštena, slovenska ali pa nemčurska, liberalna stranka.

To znamo mi ali tudi nasprotna stranka vé za to in bode gotovo poskusila vsaj po strani priti do večine v odboru. Za sredstva si ona ne bo v skrbi. Mi sicer nimamo straha, da jim gredó naši može na limanice, vendar pa jih moramo opomeniti na eno. Ker večina slov.

zastopnikov ni velika, treba bo vsem priti in svoje glase dati za tiste može, ki jim jih bodo zanesljivi naši može nasvetovali.

Ostati doma v den volitve ali pa cepiti glase pri njej — ne, to bi bil greh, ki bi jim ga slov. ljudstvo ne moglo odpustiti. Tu ne gre za osebe, tu gre vse za dobro stvar in za to ne sme noben zastopnik kaj dati ne za grajanje ne za hvaljenje kacih imen. Na ponudbo bode vsega tega seveda že zdaj veliko, saj znamo, kako da je pri njih navada.

Zato pa, slov. može, pozor! Naši volilci so vas postavili na svečnik, lepo bi ne bilo tedaj, ko bi vas kdo zlezal pod nemškutarski mernik. Kakor bi že koli to storil, ljudstvo naše, ne samo, kar ga je v tem okraju, vse slov. ljudstvo vzelo bi mu to za zlo. Znamenje izdajalca bi nosil vse žive dni na svojem čelu, pa tudi v svojem — srcu.

Kakor pa smo že rekli, tega strahú nimamo za naše može in torej že v naprej lahko slov. ljudstvu naznamo, da bode Št. Lenarski okr. zastop odslej, kakor je ljudstvo v celem okraju lepo krščansko in slovensko, nov cvet v vencu slov. zastopov.

V to pomozi Bog!

Avstrija na vzhodu.

(Konec.)

Ker smo mirno gledali boj vzhodnih narodov za svojo svobodo proti Turkom, ker smo jenjali se bojevati proti njim, Rusi pa niso jenjali, mi pa smo še včasih Turkom politično pomagali, nastale so države samostalnih narodov, ki so Avstrijo sovražili zavoljo podpiranja turške zakonitne vlade, Rusijo pa čistili; pri tem se je pa tudi Rusija vedno približala našemu Dunavskemu polju.

Pripoznati se mora, da so Rusi neizmerno mnogo žrtvovali za podunavske narode, za njih svobodo, za krščansko vero. Ruska kri je tekla za Srbe, Bolgare in Rumune, trije veliki boji so

se borili samo v tekočem stoletji. Ne samo vlada, tudi ruski narod je napenjal vse sile, pomagati, da se uniči turški jarem.

Nagibi tega velikanskega truda so bili trojni. V prvi vrsti menda jednakost tako zvane pravoslavne vere (grške, nezdružene cerkve). Ta nagib je bil najmočnejši zlasti v poprejšnjem času, ko še ni bila razvita ideja narodnosti. Že tako si moremo tolmačiti, da so Rusi šli v boj tudi za Rumune in Grke, ki niso Slovani.

Drugi nagib je bila enakost slovanske krvi, ker v novejšem času so se Rusi borili zlasti za Srbe in Bolgare, in očitno izrekli, zlasti narod ruski izjavil je pri vsaki priložnosti, da je voljen vse storiti za svoje slovanske brate.

Tretji nagib pa je bil in je danes — to nič ne pomaga — sebičnost. Ako izrečem tako osorno besedo, dokazati jo moram seveda. Menda pa ni treba drugega dokaza, nego obnašanje ruske vlade preteklo leto v Bolgariji. Bolgari so bili jako zadovoljni s svojim knezom, slavili so ga, ker je bil zmagal proti Srbom, in ker je pridobil Rumelijo, namreč bolgarsko deželo na južni strani Balkana, svoji državi.

Rusi pa niso marali bolgarskega kneza, ker je vladal neodvisno. Nekoliko let poprej se je branil, dalje poslušati ruske svetovalce, iz službe odpustil ruske častnike itd. Zato so Rusi šuntali svoje prijatelje po deželi, dokler se ni osnovala zarota, ki je spravila kneza iz dežele. Da je bila velika večina Bolgarov proti zaroti, pokazalo se je, ko se je knez vrnil. Vendar mu ni bilo dalje ostati, ker je Rusija žugala in prisilila, da se je moral odpovedati svojemu prestolu. Še dandanes napenja Rusija vse strune, da bi si pridobila odločen upliv na vso Bulgarijo, zlasti da bi se izvolil novi knez, ki bi bil popolnoma udan Rusom; in ruski narod vse to odobrava v svojih časnikih.

Mi pa ne moremo tega odobriti nikoli. Ali so morebiti Rusi sami Slovani, Bolgari pa ne? Ali je še kaj vredna čast in pravica? Kdo bode pritrdil zaroti proti zasluženemu knezu (akoravno ni prijatelj kneza), kdo bode spoznal za krivico, da bolgarski narod si svobodno izbere novega? Žrtve Rusov za bolgarsko svobodo ne dajejo Rusom pravice, uničiti bolgarske svobode!

To je, kar sem imenoval poprej sebičnost. Rusi namreč si mislijo pridobiti ne samo jugoslovanskih in podunavskih dežel, temuč ruski narod ne taji svoje želje, Turčijo popolnoma razdreti, in glavni grad Konstantinopel ali Carigrad si osvojiti. To željo nekoliko skrivajo ter olepšajo z izrazom: Na cerkvi sv. Sofije (nekdanji stolni cerkvi v Carigradu, sedaj turškem svetišču) hočejo zopet nastaviti sv. Križ. Ali do cerkve sv. Sofije Rusi nimajo nič več pravice, nego mi Slovenci do cerkve sv. Petra

v Rimu. Cerkev sv. Petra so sezidali Lahi, cerkev sv. Sofije pa Grki.

Jasno nam je iz uvoda, da tudi Avstrija nikoli ne bi mogla mirno gledati, da si Rusi osvojijo Bolgarijo. Podunavske dežele so še jedini trg, ki ga imamo za svoje dušne in obrtne proizvode, tega ne moremo in ne smemo pustiti nobeni drugi vevlasti. Prijateljstvo med Rusijo in Avstrijo ne more biti iskreno, dokler Rusi zahtevajo glavni upliv tam, kjer je potreben nam. Res je, da ga še nismo zaslužili, ali potreben nam je, kakor ribi voda. In kot zvesti Avstrijani in v lastnem interesu bomo to dokazali tudi Slovenci v slučaju boja. Ne bomo se dali motiti ne po inozemskih listih, ne po domačih. Žal! da se motijo tudi nekateri domači listi, zlasti česki in hrvaški, tako silno v tej zadevi; celo v slovenskem listu smo čitali, da so se pohvalili bolgarski zarotniki in postopanje ruske vlade na Bolgarskem. Naše geslo pa bodi: Hrib se omaja in hrast, zvestoba Slovenca ne gane! O drugem tekmeču na vzhodu govorimo morebiti drugokrat. To so namreč naši „zavezniki“, t. j. nemško cesarstvo.

Dr. Janko Serbec.

Gospodarske stvari.

Ozebljenje rastlin.

Naše domače rastline pozebejo že ne le takrat, kedar zleze živo srebro v gorkomeru pod ničlo. Pozeb se pozna pri rastlini še le tedaj, ko se otali. Rastlina je celo vodena, listje je začrnelo, ter se potem posuši.

Kako nastane pozeb? Poprej se je ta naravna prikazen razlagala tako-le: Vsaka reč ima to lastnost, da se v vročini nateguje, v mrazu pa krči. Najbolj se vidi to pri živem srebru. V toploti se vzdiguje v steklu k višku; po leti kaže gorkomer v časi 30 stopinj in še več. Po zimi pa se stiskuje, kakor mi, kedar nas zebe, ter leze vedno navzdol, vedno ga je menj, tako da pade do ničle ali še pod ničlo. Tako se godi tudi vodi.

Mrzleje ko je, manj je vode. Kedar je tako mrzlo, da zleze živo srebro na ničlo, takrat ima voda najmanjšo ohlatino. Vse druge reči pa se pri večjem mrazu še bolj skrčijo. Voda dela to izjemo, da se razširja od ničle pa do 4. stopinje pod ničlo le še bolj. Postavi steklenico vode vun na mraz. Strla se bo za to, ker se širi voda. Godijo se zavoljo te lastnosti vode, prav velikanske prikazni v naravi.

Mogočno skalovje, da, celi hribje se v časi rušijo med strašnim gromom in bobnenjem, tako da se cela okolica na mnogo ur daleč trese in trepeče. Kako to? Voda v skalnatih poklinah zmrzuje ter se širi, in ker se ne more, kakor ji postava zapoveduje, za to raznese celo ogromno

skalovje. Iz te natoroznanske prikazni vode so si učenjaki tolmačili pozebljenje rastlin.

V rastlinah, djali so, je veliko tekočin v nježnih posodicah ali mehurččkih. Ako se torej pri mrazu tekočina v rastlini raztegne, popoka jo nježne posodice in rastlina umrje.

Tako smo se tudi mi v šolah učili. Vem, da sem pogosto kmetiču razlagal na tak način in uzrok pozeba. Ali kmetič se je malo zmenil za moje razlaganje; le to mi je pravil, da onega vinograda, ki je obrnjen proti večeru, kojega torej solnce ni tako kmalu obsijalo, mu mraz nič ni poškodoval, v onem pa, ki leži proti jutru, da so ga solnčni žarki kmalu zadeli. Mraz mu je vse vzel v njem.

Tako sva ostala vsak pri svojem. Jaz sem mislil, da je umoril rastlino mraz, kmetovalec pa je bil tega mnjenja, da so solnčni žarki to storili. Prepričati se pa sem moral, na kako slabih nogah stoji moje dokazovanje. Kako da bi mraz v obojnem vinogradu ravno tiste škode ne storil? Če mraz rastlinske posodice razdene in tako rastlino umori, zakaj ni tega v obeh vinogradih enako storil? Ni-li bil v obeh enoisti mraz? Opazovali so tudi, da je bil v času celó noč tolik mraz, da je bilo vse ledeno. Ali pred solnčnim vzhodom se je vlegla na okolico megla, in mraz nič ni škodoval. Ako mraz razdene cvetlico, zakaj ni storil tega že po noči? Vsakako sem si moral reči, da pozebljenje nastane le vsled preneglega razgretja po solnčnih žarkih. Tako so tudi kmetje vedno trdili.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 7. februvarija na Dobrni, v Mariboru, v Gornjem gradu in v Radgoni. Dne 9. februvarija v Konjicah in na Pilštanju in dne 12. febr. v Gomilici.

Dopisi.

Iz Ribnice. (Veseli občni zbor.) Bralno društvo je prvi občni zbor z velikim veseljem in z občno navdušenostjo prav sijajno obhajalo v lepo okinčani hiši g. Lipa Strajharja. V soboto večer uže je strelba močno donela po hribih vesele in prijazne Ribnice, ter s tem napovedovala dan, ko se bode bralno društvo začelo. Od poldne v nedeljo do hladnega večera se je spet slišal strelbe glas od prijaznega griča nad Kuhelnikovo hišo, pozdravljajoč Slovence, ki so od raznih krajev šli pozdravljat milo slovensko društvo. Prvi se pripeljajo Vuhrečani s svojim č. g. župnikom, ki je bil glavni in navdušeni govornik, pridružil se je č. g. kaplan Marenberški, za temi narodnjaki iz Lehna, tudi od sv. Antona so prišli nekateri. Po končanih večernicah se pripeljajo domači č. g. župnik, s svojim č. g. kaplanom, za kojimi je prišlo prav mnogo vrlih in zvestih zanesljivih narod-

njakov s svojim županom, vsi so prej dali Bogu čast v cerkvi, potem veselje domovini, kar je posebno lepo in vse hvalevredno. Vsi se zberejo pri slavaloku, ki je bil z venci okinčan in imel napis: „Bog živi Slovence!“ S strehe pred durmi je plapolala dolga cesarska zastava z lepo slovensko, koje so vrlo pozdravljali pridni narodnjaki. O pol četririh je godba zavisirala cesarsko pesem in živahni „Naprej“ v znamenje, da se zbor bralnega društva začne. Predsednik g. Lipa Strajhar pozdravi veselo in prijazno s svojim nagovorom vse, ter izroči besedo vlč. g. A. Kocuvan, ki je razvijal namen bralnega društva, katero bode budilo ljubezen do domovine in branilo resnice sv. vere, saj smo Slovenci in kristijani. Pol drugo uro je trpel jako mikaven in navdušen govor, ki je bil neprenehoma s slavaklici pohvaljen. Mile besede so segale globoko v narodna srca in bodó gotovo obilen sad rodile, saj so vsi pričujoči pred cesarsko podobo enoglasno prisegli ostati vedno zvesti: veri, domovini in cesarju. Trikratna slava je zadonela na koncu govora presvitlemu cesarju, slava domovini, našim poslancem, vrlim Slovencem, bralnemu društvu in njegovemu predsedniku. Po programu se je volil odbor z 9 udi; predsednik je gosp. Lipa Strajhar, namestnik L. Drzečnik, tajnik gosp. Miklavec, namestnik č. g. Kavčič itd.

(Konec prih.)

Od Donačke gore. (Šolski proračun, raztrgano prejemno potrdilo.) V sredi meseca novembra l. l. je bila sklicana seja za tekoče leto 1886/7. Šlo je po redu do 3. točke, v tretji točki predlaga g. učitelj Klajnshek, da bi se mu dovolila za namestilo učiteljskega stanovanja svota 137 gld. 50 kr. Ker pa mu odbor ni mogel pritrditi, kajti ima g. učitelj v šolskem poslopju zadosti lepo urejeno iz zanj zdaj, ko je v samskem stanu, prostorno stanovanje, ako ga le v redu drži, razsrdi se gosp. učitelj, vrže kredo v kot in odide. Tako tudi šolski oče. Povedali smo vam, g. učitelj, da po dvakrat stanovanja za vas ne moremo plačevati, ker g. Tombosko ne da svojega poslopja narazen v najem, toraj moramo celo poslopje za šolo v najemu obdržati. Črez kakih 10 minut potem se povrne g. učitelj ter naroči šolskemu denarničarju Simonu Koresu, da je sedaj sevestirano svoto 44 gld. od občine sv. Roka za nekoliko sem ušolanih otrok prejel in jih hoče torej njemu proti nasprotnici vročiti. Črez kakih par dni mu prinese Simon Kores po občinskem tajniku narejeno prejemno potrdilo, ta pogleda potrdilo, ga raztrga, ter pravi, da denarja ne da, ako bi se celi šolski odbor na glavo postavil. Zoper to smo se pri okrajnem šolskem svetu pritožili. Vprašamo, vas g. učitelj: kdo vas je postavil za denarničarja, da tako nepostavno postopate in Koresa žalite, ter mu po

nepotrebnem pota napravljate. Ali se s takim postopanjem ne smešite sami? Za učenega gospoda se štejete, pa zmirom zdaj proti nemu, zdaj proti drugemu rovate! Dokler ste se z Rogačkimi gospodi prepirali in vam je moral g. Lechner naravnost vhod v svojo gostilno prepovedati, ta čas ste se nam hlinili, zdaj ste se pa z Rogačkimi gospodi spravili, zato pa nas zvanje pri vsaki priliki obirate, ter celo na cesti ustavljate. Svetujemo vam, da ostanete pri svojem kopitu. Skrbite šolskim otrokom za pravi in to krščanski poduk, da bodo memo gredoče ljudi pozdravljali, ne pa jih z nesramnim kričanjem nadlegovali. — Toliko za zdaj, drugo pot povemo, kako je pritožbo na c. kr. okr. glavarstvo vložil proti na novo izvoljenemu županu in odboru, pa kakor smo iz gotovega vira izvedeli, brez uspeha, in pa kako je delil šolskim otrokom nemške frajmavrske knjige. *)

Iz Črešnjevec pri Radgoni. (Čudni zbor.) Malo se čita po vašem listu iz gornje-radgonskega okraja, kakor da bi tu spali, ali vsaj podremavali. Ali je vse drugače, saj to se vidi pri volitvah državnega in deželnega poslanca, pa tudi krajnega šolskega sveta. Tukaj se č. g. Fr. Jančar veliko trudi za blagostanje slov. šole. Pa še nekaj drugega tukaj najde pri nas dragi čitatelj! To je tisti nemški „bauernverein“, ki ga nekteri visoko cenijo vsi, ki so k omikanim štejejo. Tu vam pa hočem te omikance pokazati, ki so 23. t. m. imeli svoje prebavljanje pri g. Kremlju. Tu začne g. Bračko tisto omiko predavati o soli, ki jo, dragi čitatelj, že davna znaš, ker že v 47. štev. l. l. „Slov. Gosp.“ se lahko prepričaš o nje ceni. Po tem začne pa ta po slovenskih poslancih odrihati, da se mu le sline cedijo. Pred pa, ko konča svojo omiko, predstavlja neka dva velika gospoda iz Maribora, vse se je oziralo po hiši, pa jih ni bilo. Sedaj pa se vzdigne eden izza mize, pa kako se ti močje začudijo, ko vidijo, da je to siromak, ne gospod, tak, ki se je s pametjo skregal. Po tem jo pa pobrišeta v Maribor, ko bi tam ne bilo boljših gospodov, bi se že mesto porušilo. Mi se le čudimo, da tisti bauernverein, take reči prehlavlja, pametnemu človeku pa ni nič do njih.

Iz Središča. (Naša „Edinost“.) Tukajšnje bralno društvo „Edinost“ imelo je v nedeljo, dne 9. januarja t. l. svojo letošnjo glavno skupščino, pri której se je poročalo o delovanju in stanju društva ter se je volil nov društveni odbor. — Iz poročila tajnikovega posnamemo, da je imelo društvo v preteklem letu skupaj 51 udov. Izmed teh bilo je 38 pravih in 13 podpirajočih. Za duševno hrano skrbelo

je društvnikom 8 različnih časopisov in knjižnica, koja obseza blizo 90 raznih slovenskih in hrvatskih knjig. Poročilo blagajnika nam je pokazalo, da smo v pretečenem letu še precej vrlo gospodarili, kajti pribitka bilo je nekaj nad 18 gld. Po poročilu blagajnikovem sledila je volitev novega odbora. Izid te volitve bil je sledeči: Gosp. Makso Robič, predsednik, g. Anton Kosi, tajnik, g. I. Kolarič, denarničar, g. Josip Dogša, knjižničar, č. g. Vilibald Venedig, g. Iv. Kočevar ter g. Jurij Dogša odborniki. — Ko se določi, da se bodo k časnikom, na koje smo bili že v lani naročeni, še „Rogač“, „Mir“ in „Agramer Tagblatt“ omislili, sledijo razni predlogi in nasveti. — Kakor še vsako prejšnje leto, priredi tudi letos društvo „Edinost“ dne 13. februarja veselico s petjem, tombolo, deklamacijo in plesom. Toliko na kratko o našem bralnem društvu. — Bodi še nam konečno dovoljeno, da se na tem mestu prav iskreno zahvalimo v imenu društva vsem tistim gospodom, koji so v preteklem društvenem letu „Edinost“ z večimi denarnimi doneski blagodušno podpirali in ti so bili: č. g. Josip Ilešič, kaplan pri sv. Petru blizo Radgone, g. Fran Kočevar, vinski trgovec v Mariboru in g. Ivan Kočevar (starejši), tržan v Središči. —s—

Od sv. Petra pri Radgoni. (Vsega priporočila vredna družba sv. Mohorja.) Ker bode spet kmalu potekel čas, ko bo družba sv. Mohorja završila poberanje svojih doneskov, ne bode odveč, ako nekaj o tej toli prekoristni družbi spregovorimo. Dragi rojaki, Slovenci! ne zamudite časa, da bi v prav obilnem številu ne pristopili k Mohorjevi družbi. Ona vam bode, kot dobra mati, v jesen zopet prav obilo dušne hrane donesla, ter vas z lepimi knjigami spet razveselila. Le pomislite, dragi rojaki, koliko lepega in koristnega branja, si zamorete za jeden ubogi goldinarček kupiti. Ali bi ne bila to nehvaležnost, ko bi mi Slovenci te tolikanj lepe družbe, ktero so nam naš nepozabljivi, za slovenski napredek zmirom goreči vladika Slomšek, s tolikim trudom ustanovili, in ktero početje je Bog tako čudovito blagoslovil, ne podpirali s prav obilno udeležbo? Pritecite torej, mili rojaki, prav obilno pod zastavo Mohorjeve družbe, naj se vam ne umili ta goldinar, kterege bi hoteli za to blago družbo žrtvovati, saj si za ta denar nikjer toliko koristnega blaga kupiti ne zamorete, kakor ga pri ti družbi dobite. Rekel mi je enkrat nek naroden učitelj, da bi ne smelo Mohorjevih bukev manjkati pri nobeni hiši. Res blage besede, dobra misel, in koristne želje so to, naj bi se torej uže tudi kmalu spolnile, in da bi ne bilo skorej več hiše po mili Sloveniji, kjer bi se ne prebirale Mohorjeve bukve. Posebno zdaj, ko uže vsak otrok šolo obiskuje, sezite, slovenski stariši, radi po teh knjigah,

*) Neradi ali zavoljo spošt. osebe g. dopisnika smo vzprejeli te vrste, g. učitelju pa damo radi prostora za odgovor, ako ni vse tako, kakor stoji v tem dopisu.

naj vam jih beró otroci doma po nedeljah in praznikih, ako vi sami ne znate brati, škodovalo to ne bode vam, in gotovo tudi otrokom ne, saj si bodo pri tem čitanju bistrili um, ter se bodo uže zgodaj navadili svoj narod in jezik spoznavati in ga ljubiti. Pa morebiti bode eden ali drugi častitih bralcev teh vrstic djál sam pri sebi: Da, pisati in priporočevati kako reč, to je lahko, ali težko prisluženi denar dajati na vse kraje; to je pa druga. Resnica je to, kar tudi jaz priznam, toda, prijatelj čitatelj, le počasi! Ozriva se nekoliko krog sebe in videda bova, za koliko dosti manj potrebnih reči, naše ljudstvo svoje, v potu svojega obraza zaslužene krajcarje izmeta. Kam neki jih po nevrednem izdaje? bode pa spet ta ali uni rekel. Prvo je tobak, koliko za to vražjo zel naše ljudstvo denarja porabi, no pa, ako že jeden ali drugi brez tobaka prebiti ne more, naj bi si vendar vsak teden 2 krajcarja pritrgal, bi uže skozi celo leto toliko skupil, da bi si lahko naročil bukve Mohorjeve. Druga je loterija, kamor tudi Slovenci mnogo svojih žuljevih novčičev iznosijo. Rojaki, stavite te denarje raje v družbo sv. Mohorja, tam bote gotovo zadeli. Tretje pa je, rekel bi skorej najhuje, — nesrečno žganje; ponarejene pijače se popije po naši domovini, da je človeka groza, ako to premišljuje. Slovenci, ako vam je še količkaj mar za razvitek našega milega naroda, popustite vse nepotrebne reči, in žrtvujte, kolikor premorete, za blago Mohorjevo družbo, zakaj kesali se za to gotovo nikdar ne bote. V to pomozí Bog in sv. Mohor! Ivan Duh.

Iz Trnovelj pri Celju. (Nove volitve.) Česar ne bi nikdo pričakoval, zgodilo se je, namreč, da so ovrgli volitve v občini Škoflja ves. pri kateri smo narodnjaki sijajno zmagali. Vzrok je baje ta, da bi se moralo po postavi voliti 24 odbornikov; zadnjič pa je okrajno glavarstvo dalo jih samo 18 voliti. Čudno, da okrajno glavarstvo ni prej znalo, kaj postava pravi. Naši nemškutarji so se začeli za novo volitvo vže silno pripravljati. Kakor pa nemškutarji nikdar ne znajo pošteno delati, tako tudi tukaj ne. Edina slepnja in laž je, ki jim še tu in tam potegne voz iz blata in jim pomore na konja. Začeli se toraj nemškutarji slepariti, češ: le volite zopet slavnega Okorna, drugače bodo občinsko pisarno, ki je bila dodaj v Škoflji vesi, prenesli na konec občine v Trnovlje. — No kaj takega ni nikdo mislil. Ko je narodna stranka zadnjič zmagala, so se izvoljeni takoj dogovorili, da mora pisarna ostati v Škoflji vesi, ker je tako za vse najboljše prav. Ravno tako je z županom. Tudi za to mesto se bo našel mož, ki bo povsem sposoben, kateri pa ne bo lazil okolu celjskih nemškutarjev, ter se tem uklanjal. Zatoraj vrli slovenski kmetje, ki ste vže zadnjič tako lepo

sebi in Slovencem na čast volili in izbrali vrle narodnjake v odbor, ne dajte se begati ter ne verjemite nemškutarskim lažem! Saj veste, da so nemškutar tolikokrat zlaže, kolikorkrat zine. Slovenci bodimo složni, pa bomo pri novih volitvah še vse huje vrgli peščico naših nemškutarjev ob tla!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. S „črno vojsko“ postaja resnica in pravi se, da je treba v kratkem že postaviti jo na noge. Vojni minister pa bojda terja denarja več, kakor ga ima doslej na razpolaganje. Vsled tega bo še treba, da se snidete delegaciji na novo. Njima pripada namreč pravica za c. kr. vojsko dovoliti denarja. — Vdržavnem zboru kaže se že sedaj, koj v prvih sejah, da bode burij, še hujih kakor lani. Velika Nemca dr. Magg pa dr. Knotz sta se že zagnala, prvi na grofa Hohenwartha, drugi pa na ministra grofa Taaffeja, oba za to, ker se godi Nemcem krivica ter še nemščina vedno ni državni jezik. Kakor je grof Hohenwarth, ki je predsednik odboru, v čegar rokah je enak predlog, odgovoril, ne bo še tudi take postave kmalu ali brž nikoli. — Katol. šolsko društvo na Dunaju napreduje po nemških deželah in ima dne 18. februvarija velik zbor. Pri njem bodo odlični možje stopili na oder, da raztolmačijo namen in pomen tega društva. Bog daj srečo! — Naš deželni zbor je še malo, predno se je sklenil, mestu Gradcu prepustil dež. gledišče, ki je zavoljo prostora, na katerem stoji, vredno kaci 200.000 gld., zastonj. Mesto pa tega darú ni veselo, kajti doslej je dežela za to gledišče vsako leto še par jezer goldinarjev pridala, sicer bi bilo pa ostalo prazno. Odslej bode pa storiti to mestu, kar je prav, saj imajo le Gradčani priložnost hoditi v tisto gledišče, mi drugi z dežele pa redko ali pa celó ne. — Za volilni okraj Velikovec na Koroškem bodo nove volitve za drž. poslanca, ker se je baron Pino poslanstvu odpovedal. Ta okraj je slovensk, da-si ni brez nemškutarjev. Če so Slovenci složni, imajo večino, če ne, pa jo dobé nemškutarji. Za to bi ne bilo dobro, ko bi se dva slov. moža trgala za poslanstvo. Doslej pa je skorej taka podoba, kajti sliši se, da misli g. Julij plem. Kleinmayer, prof. na učiteljsišču v Gorici in pa g. J. Muri, deželni poslanec za isti okraj, na to poslanstvo. — V Ljubljani imajo nemške in slov. razrede na c. kr. gimnaziji. Učni minister dr. Gautsch pa je bil v unem tednu poslal, poizvedavat, kako da se kaj učé dijaci v slov. razredih nemščine. Poročilo je bojda ugodno. To utegne pa naginiti ministra, da še po drugih mestih vpelje slov. razrede na latinskih šolah. — Osepnice še v Gorici niso nehale a pridružila se jim je

davica, ki je zelo nevarna za otroke. Šole so še vsled teh bolezni zaprte. Grofinja Latour ima v Hrušiču blizu Gorice protestantovsko šolo a vzprejema tudi kat. dekleta vanjo ter jih s časom prelevi v protestantovke. Vsled tega je velika nevolja med slov. ljudstvom na ono šolo. — Družba sv. Cirila in Metodija ima sedaj že tudi svojo prvo žensko podružnico v Trstu. To je lepo od tamošnjih slov. žen in mater, kajti s tem so pokazale, da jim je v resnici mar za to, da se slov. otroci vzredé po šolah v narodnem in katoliškem duhu. — Mi nister Tisza se je v ogerskem drž. zboru izrekel zoper vojsko med Avstrijo in Rusijo. To je dobro, da si je to izpoznanje pozno, kajti Madjari so bili ali so se delali nekaj časa sem, kakor da bi bili za tako vojsko.

Vnanje države. Da se razreši bolgarsko vprašanje, snide se v nekaterih dneh v Carigradu zbor ali konferenca poslancev onih držav, ki so bile uno leto v Berlinu sklenile pogodbo mirú med Rusijo in Turčijo. Sedanja bolgarska vlada, ki je Rusija ne mara, pa odstopi ter bode za tem volitev kneza, Jurija (ne Nikolaja) Leuchtenberga. Mi nimamo upanja, da pojde vse tako gladko. — V Carigradu sta sedaj dva unih treh Bolgarov, ki so bili pri vseh večjih državah trkali, naj bi jim pomagale otresti se ruskega strahú, kako ju bo sultanova vlada vzprejela? Če ju vzprejme prijazno, bode to znamenje, da bode dobro, če ne, bode pa še dalje staro uganje, kaj bo iz Bolgarije. — Srbski pa Rumunski kralj podata si te dni v Bukareštu roke. To se brez dvoma ne izgodi le za kratek čas. — Med Nemci in Francozi je velik nemir, vsako uro lahko počí. Toliko oboroževanje, kolikor se ga godi po obeh državah, ne bode za šalo. Sedaj se že tudi ne taji to oboroževanje na nobeni strani, samo tega ne dá nobena, ne Francija, ne Nemčija veljati, da se godi zavoljo kake vojske. — Angleški lordje, to je velíci gospodje, ki imajo za kraljico prvi besedo o kaki novi postavi, niso za to, da volijo tudi ženske, kedar jim gre za drž. poslanca ter so enako postavljajo koj s kraja zavrgli. Zoper Irce se pa hoče v Angliji odsej ostro postopati, mi pa dvomimo, da bo to kaj izdalo. Dati jim pravico, to je še edino zdravilo pri nesrečnih irskih tlačanih. — Na Francoskem bide sedaj vojni minister, general Boulanger, na bobenj mirú a nič se ne vidi, da bi s tem kaj doma opravil, še manj pa se mu verjame na Nemškem. Tam menijo, da mož le slepari. To je že tudi mogoče. — V Italiji je nekaj mož, ki bi radi spravili sv. očeta s kraljem, tako nek Frazzati. Tega so volili v drž. zbor doli v Kalabriji, da si so zoper njega sovražniki sv. cerkve z vso strastjo rovali. — V Afriki prede Italijanom v deželi Massauah, katero so si lani prisvojili. Na naglem so tje več

vojakov te dni poslali. Je-li pa jih bode dovolje, da napravijo sopet mir, je še veliko vprašanje.

Smešnica. 5. Nekaj postaj pred Mariborom prisopiha v železniški voz neka dobro rejena, pa na videz imenitna gospa. Voz je bil že čisto poln, vseh deset prostorov je bilo zasedenih. Dobro odgojen dijak hitro ustane in težki gospej svoje mesto ponudi. V Mariboru se imenitna gospa vzdigne ter se zopet iz voza vali — ne reče pa nič in se ne poslovi. Ko je že bila nekaj stopinj od voza, jame jo neki šegav gospod klicati in pravi: „Gospa, hej, nekaj ste pozabili!“ Neverjetno hitro se je gospa zopet med vozovimi vrati prikazala in rado vedno je gledala ter gospoda prašala: „No, kaj sem pozabila?“ — Gospod se pa zadovoljno smeje in jej reče: „Temu-le mlademu gospodu se še niste zahvalili, da je bil ustal in vam svoj sedež prepustil!“ — Vsi navzočni se na glas zakrohočejo, imenitni gospej se je pa sicer zavihani nos zdatno pobesil.

Razno stvari.

(Cesarjev dar.) Svitli cesar so oč. šolskim sestrám v Mariboru 300 gld. iz svojega premoženja podelili, da si poravnajo dolge, ki so si jih naredile pri stavljenju svoje cerkve.

(Po zaslužanju) Kakor vedó novine, je te dni umrl M. Lopez. To je tisti mož, ki je bil svoje dni izdal mehikanskega cesarja, Maksimilijana, brata našega presvitlega cesarja. Mož od onih mal ni našel več mirú in je sklenil nekje v najskrajnejšem mestecu Mehike svoje življenje. Nihče ni več maral za nj. To je zaslužena kazen izdajice.

(Kmetško bralno društvo) v Rušah priredi 13. februarja t. l. veselico s tem-le vzporedom: 1. Zvezna; 2. Domovina (mešan zbor); 3. Na straži (moški zbor z bariton solo); 4. Tiha luna (mešan zbor); 5. Eno uro doktor. Burka v 1 dejanji; 6. Prosta zabava in ples. Svira vojaška godba.

(Posojilnica) v Celji ima svoj redni občni zbor dne 13. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani celjske čitalnice s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika; 2. poročilo predsednika nadzorstva; 3. potrjenje računov l. 1886; 4. razdelitev čistega dobička; 5. sprememba pravil; 6. nadopolnitev načelništva in izvolitev novih udov odbora; 7. razni nasveti.

(„Raca“.) Po nekaterih listih se naznanja, da je vlada prepovedala razglašati oboroževanje, ki se godi v našem cesarstvu. Po naših mislih je to raca, katero so izpustile po svoji vodi tiste novine, ki bi rade zmerom kaj novega pisale, da vznemirjajo svoje bralce, ali ne vedó, kaj bi pisale. Doslej še ni take sile.

(Posojilnica v Pišecah) priredi svoj redni tretji občni zbor v poslopju g. načelnika Anton Verstovškega, dne 13. februarja 1887 ob treh popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika o sklepu letnega računa. 2. Volitev odbora. 3. Razni predlogi.

(Promet.) Posojilnica v Pišecah je imela l. 1886 dohodkov 8518 gld. 18 kr., stroškov 8159 gld. 41 kr., tedaj prometa 16677 fl. 59 kr.

(Porotne sodbe.) V torek dne 14. februarja se začne letošnje porotne sodbe. One trpe skorej brez prenehanja do dne 26. februarja. Zavoljo veliko in iz večine prav grdih reči bodo stali nesrečneži, tokrat sami moški pred sodnijo.

(Prošnja za Cecilijo.) Cerkvena pesmarica Cecilija je prišla v kakih 9000 iztisov k nam; rabi pa se jih celo malo. Ker bomo v Mariboru Cecilijo v prav obilnem številu potrebovali, prosim preč. gg. duhovnike, naj bi pri društvenikih sv. Mohorja popraševali, ali bi morda hotel kateri Cecilijo oddati, bodi si zastonj, ali pa za malo plačilo. Knjige naj se blagovolijo podpisanemu poslati.

Dr. Kukovič.

(Strašna najdba.) V Bodri na Hrvaškem so našli v vrbinju na Savi moško glavo. Po eni strani je bila od ptičev že močno sključvana. Misli se, da je to glava tistega moža, ki sta ga Tereza Malus, njegova žena in pa njen tovariš zadnje dni l. l. umorila ter njegovo truplo, vse razsekano, v Zagrebu vrgla v Savo.

(Živinska sol.) Tista sol, katera se prodaja po nekaterih krajih za gnoj, ni za to, da jo daš živini. Ona ima taci reči v sebi, ki so na kvar zdravju živine. Nje torej nikakor ne kaže dajati živini, da jo liže.

(Bauernverein.) Ta „večni kolednik“ razpošilja sedaj pole v nemškem in slovenskem jeziku za podpisovanje. V tem gre zoper jude. Mi sicer nismo prijatelji judov, toda svarimo naše bralce resno, naj ne podpišejo teh pol nikjer nikoli. Njih imena bi „bauernverein“ v zlo rabil, sploh pa slov. kmet bije sam sebe po ustih, ako le z delje posluša na bauernvereinske čenče.

(Lurška božja pot.) Ta knjižica, v kateri kaj lepo opisuje romar vlč. g. dr. Ivan Križanič, stolni korar v Mariboru, svoje občutke na božji poti v Lourdes, je v teku enega meseca vsa pošla in se dobiva sedaj že v drugem natisu pri vlč. g. korarju za 20, ne pa, kakor se je tu in tam razglasilo, za 50 kr. Pripošlje se poštne prosto.

(Špeharji.) Mesarjem so naši „špeharji“ sila na poti ter bi oni radi, da bi noben špehar ne smel pripeljati več špeha v Maribor. Mesarji trpe po njih bojda preveč škode. To je sicer mogoče, toda prebivalci tega mesta so pri tem vsekako na dobičku, kajti le-ti jim dajo

lepo meso in salo, po vrhu pa še po nizki ceni Skupiti pa jim tudi kaj dajo.

(Duhovske spremembe.) Č. g. Miha Korošec, doslej župnik v Cirkovicah, preseli se v Loko pri Zidanem mostu, od ondot pa gre č. g. Jože Sorglehner na njegovo mesto za župnika v Cirkovice.

Loterijne številke:

V Trstu 29. jan. 1887:	40, 18, 60, 55, 84
V Lincu „ „	45, 56, 24, 76, 79

Prihodnje srečkanje 5. februarja 1887.

V lekarni pri „Zamorcu“

na Dunaju, Tüchlauben 27

se dobijo vse zdravilne specialitete in zdravila vsaki dan po pošti. 3—24

Podučiteljska služba

na trirazrednici v Cirkovcah IV. plačilnega razreda se umešča. Prosilci, nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, naj svoje prošnje do konca februarja 1887 pri krajnem šolskem svetu v Cirkovcah vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuju,

dne 24. januarja 1887.

2—3

Predsednik.

Naznanilo.

Pri Tomažu Kranjcu, po dom. Maleč v Frajhamu dela se že olje.

Dela se olje vsake vrste in sicer do bin-košti.

Za obilo obiskovanje se priporočuje

2—3

Tomaž Kranjc.

Krajne in potovalne zastopnike

sprejema banka „Slavija“ po jako ugodnih pogojih. Ponudbe pošiljajo naj se glavnemu zastopu v Ljubljani. 2-3

Slomšekovih zbranih spisov:

III. knjiga: „Životopisi“ str. 397, iztis po 70 kr.

IV. knjiga: „Različno blago“ str. 428, iztis po 1 gld.

dobivate se pri izdajatelju č. g. Mih. Lendovšek-u v Makolah (Maxau bei Pöltschah.) 10-10

Prva in druga knjiga ste pošli!

Naznanilo.

Posojilnica v Konjicah, registrovana za drugo z neomejeno zavezo, bode imela dne 10. februarja 1887 v Konjicah svoj redni občni zbor.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa;
2. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika;
3. Razdelitev čistega dobička;
4. Privoljenje remuneracije načelstvu;
5. Razni predlogi.

Udje Posojilnice so povabljeni se tega zbora številno udeležiti.

Ravnateljstvo.

P. n.

Dovoljujem uljudno naznaniti, da sem odprl dne 17. prosinca t. l.

odvetniško pisarno

pri sv. Lenartu v Slov. goricah v hiši gosp. M. Polič-a.

Z odličnim spoštovanjem

3-4

dr. Janko Leščnik.

Razprodaja blaga.

Prodaja se v Brežicah na Štajarskem vsa zaloga blaga Matevž Preskerjeve stečajne (konkurzne) mase z vsem pohištvo vred.

Vsa sodnijsko precejena zaloga se bo poprečno za gotovo plačilo izročila tistemu, ki največ ponudi.

Dotične ponudbe blagovolé se poslati do 15. februarja t. l. podpisanemu oskrbniku stečajne mase.

Ponudbe izpod 4000 gold. se sploh ne sprejemajo.

Zalogo blaga in pohištvo, ležeče v Preskerjevih štacunah, ter dotični sodnijski inventar sme vsakdo pred ponudbo pregledati.

Dr. Gvidon Srebre,

oskrbnik Matevž Preskerjeve stečajne mase v Brežicah.

1-3

Par kočijskih konj

želi nekdo kupiti. Barva bode rujava ali bela.

Lastnosti: Konji morajo biti v kočijsko vožnjo dobro vpeljeni; popolnoma varni; razume se, brez vseh pogrškov; ne pod 4 in ne nad 6 let stari, in ne manj kakor 16 pesti visoki.

Lastnik konj naj poizve pri uredništvu „Slov. Gosp.“, kjer bo izvedel vse potrebno.

Mešetar se pri kupu ne sprejme. 1-3

Vrtnar z mnogimi spričevali večletnega delovanja v sadjarji in vrtnarstvu 26 let star, oženjen, brez otrok, zmožen slovenskega in nemškega govora v besedi in pisavi, želi v tej stroki službo dobiti. 3-3

J. F. S. poste restante Braslovče, (Frasslau.)

**Na
znanje**
krčmarjem,
kavarjem
in
trgovcem.

Najfinejše žganje iz žita hktl. za 18 gld.

Najfinejša slivovica " " 26 "

" droženka " " 38 "

Najfinejši Kuba-Rum " " 38 "

Najfinejše rozolije vseh vrst " " 28 "

Naslednje pijače razpošiljajo se v hrastovih sodih z železnim obročem blizo 4 litre s poštnim povzajem **franko** na vse poštne postaje v Avstriji, ne da bi prejemnik še kaj stroškov imel.

Najfinejši čajski Rum iz Jamaike 4 gld. 80 kr.

" Kuba-Rum 2 " 90 "

" prava SirmijskaSlivovica 3 " 60 "

" Štajerska višnjevka 3 " 80 "

" brinjevka 2 " 90 "

" kimeljnovc 2 " 60 "

Najfinejše klostersko, Benediktinar 3 " 80 "

Esenca za želodec iz gorskih zelišč, izvrstna zdravilna in okusna pijača proti boleznim v želodcu, kataru in krču v želodcu.

1 steklenica s poročilom, kako se rabi 40 "

Vse razpošilja v obležanej kakovosti

grajščinska žganjarija in tovarna

Benedikta Hertl-a

v Konjicah na Spodnjem Štajerskem.

6-10